

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos -
palokuntasopimus

1 SOPIMUKSEN TARKOITUS	2
2 SOPIJAPUOLTEN KESKINÄINEN YHTEISTOIMINTA	2
2.1 Sopimuspalokuntien neuvottelukunta	2
2.2 Yhteyshenkilöt	3
2.3 Sopijapuolten tiedotus- ja raportointivastuu.....	3
2.4 Vuosineuvottelu	3
3 SOPIMUSPALOKUNNAN TEHTÄVÄT	4
4 SOPIMUSPALOKUNNAN VALMIUS	4
4.1 Hälytysosasto	4
4.2 Palokuntatyyppi.....	4
4.3 Valmiusaste	5
5 PELASTUSTOIMINTA	5
5.1 Hälyttäminen ja hälytysohje.....	5
5.2 Viestivälineet.....	6
6 HENKILÖSTÖ	6
6.1 Koulutus	6
6.2 Kelpoisuudet	6
6.3 Terveystarkastukset ja fyysisen toimintakyvyn arviointi	7
6.4 Palkanlaskenta ja maksatus	7
6.5 Nuoret henkilöt.....	7
7 TIETOTURVA JA VAITIOLOVELVOLLISUUS	7
7.1 Salassapitositoumus	7
7.2 Turvallisuusselvitys.....	7
7.3 Tietoturvatentti	8
7.4 Henkilötietojen käsittelyjen ehdot.....	8
8 SOPIMUSPALOKUNNAN TYÖTURVALLISUUS JA TYÖSUOJELU	9
9 SOPIMUSPALOKUNNAN VAKUUTUSTURVA	9
9.1 Vastuuvakuutus	10
9.2 Henkilöstön vakuuttaminen.....	10
9.3 Ajoneuvojen vakuuttaminen	10
9.4 Kiinteistöjen ja irtaimiston vakuuttaminen	10
10 KALUSTO	10
10.1 Hankinta	10
10.2 Korjaus ja huolto	11
10.3 Käyttö.....	11
11 HÄLYTYSOSASTON JÄSENTEN HENKILÖKOHTAISET SUOJAVARUSTEET.....	12
12 SOPIMUSPALOKUNNAN TOIMITILAT	12
12.1 Sopimuspalokunnan omistama-rakennus	13
12.2 Yksityisen tai kunnan omistama kiinteistö.....	14
13 SOPIMUSKORVAUKSET	14
13.1 Sopimuksen allekirjoitushetken palokuntapisteen arvo	14
13.2 Korvausten kattavuus	14
13.3 Sopimuskorvausten muodostuminen ja maksaminen.....	14
13.4 Palokuntapisteen arvon tarkistaminen.....	15
13.5 Korvausten siirtymäaika.....	15
13.6 Ansiomenetyksen korvaaminen ja kulukorvaukset	15
14 SOPIMUKSEN VALVONTA JA ERIMIELISYYDET	15
15 SOPIMUKSEN PÄIVITTÄMINEN, HYVÄKSYMINEN, IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN	16
15.1 Sopimuksen päivittäminen ja sopimuspäivityksen hyväksyminen	16
15.2 Sopimuksen irtisanominen tai purkaminen	16
16 SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN JA VOIMAANTULO	16

1 SOPIMUKSEN TARKOITUS

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos (jäljempänä pelastuslaitos), ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toiminta-alueella toimivat sopimuspalokunnat (jäljempänä sopimuspalokunnat) ovat tehneet tämän sopimuksen, jossa pelastuslain mukaisesti pelastuslaitos ja sopimuspalokunnat osaltaan sopivat molemminpuoliset vastuut ja velvoitteet.

Tämä sopimus koostuu kahdesta osasta:

- 1) Kaikkia palokuntia koskevasta yleisestä osasta sekä
- 2) vakiomuotoisesta pistetaulukosta, jossa määritellään sopimuspalokunnan suorituskyky sekä kullekin palokunnalle maksettava korvaus (jäljempänä pistetaulukko). Pistetaulukko tarkistetaan vuosittain kohdan 2.4 mukaisessa pelastuslaitoksen ja palokunnan välisessä vuosineuvottelussa.

Tämän sopimuksen lisäksi pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien välillä on muita velvoittavia sopimustäydennyksiä ja pelastuslaitoksen antamia ohjeita. Uudet ja päivitetyt ohjeet ja sopimustäydennykset käsitellään sopimuspalokuntien neuvottelukunnan kanssa ennen niiden voimaantuloa. Ohje- ja sopimustäydennyslista on tämän sopimuksen liitteenä (jäljempänä ohjelistaus). Liite päivitetään uusien ohjeiden ja sopimustäydennysten tullessa voimaan, eikä listauksen täydentäminen vaadi koko sopimuksen päivittämistä.

Palokuntasopimuksen tehnyt palokunta on osa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoimen järjestelmää.

2 SOPIJAPUOLTEN KESKINÄINEN YHTEISTOIMINTA

Sopimuspalokunnat osallistuvat sopimuspalokuntien ja pelastuslaitoksen väliseen yhteistoimintaan. Yhteistoimintaa ohjaa sopimuspalokuntien neuvottelukunta. Lisäksi järjestetään tarvittaessa sopimuspalokuntien kokouksia ja muita tarvittavia yhteistyöryhmiä, joista sovitaan tapauskohtaisesti.

Sopimuspalokuntien toiminnan kehittämisen perustana toimii sopimuspalokuntatoiminnan toimintasuunnitelma. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien neuvottelukunnan kanssa.

2.1 Sopimuspalokuntien neuvottelukunta

Hyvinvointialueen pelastuslautakunta nimittää sopimuspalokuntien neuvottelukunnan pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien yhteistyöelimeksi. Neuvottelukuntaan kuuluu yksi jäsen ja hänelle henkilökohtainen varajäsen Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien sopimuspalokunnista, kaksi jäsentä ja molemmille henkilökohtainen varajäsen Vantaan sopimuspalokunnista sekä pelastuslaitoksen nimeämiä asiantuntijajäseniä. Sopimuspalokunnat esittävät kunnittain keskinäisellä sopimuksella sopimuspalokuntien jäsenet neuvottelukuntaan.

Sopimuspalokuntien neuvottelukunnan tavoitteena on kehittää sopimuspalokuntien ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen välistä yhteistoimintaa sekä parantaa sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä. Neuvottelukunnan tehtävistä päättää hyvinvointialueen

pelastuslautakunta sopimuspalokuntien neuvottelukunnan ja pelastuslaitoksen esityksen perusteella.

2.2 Yhteyshenkilöt

Pelastuslaitos nimeää sopimuspalokuntatoiminnan yhteyshenkilöt sekä muiden eri osa-alueiden yhteyshenkilöt ja ilmoittaa nämä sopimuspalokunnille.

Sopimuspalokunta ilmoittaa pelastuslaitokselle palokunnan yhteyshenkilön yhteystietoineen. Osapuolten välinen virallinen yhteydenpito tapahtuu ensisijaisesti näiden yhteyshenkilöiden kautta.

Sopimuspalokuntien neuvottelukunnan puheenjohtaja tai sopimuspalokuntien neuvottelukunnan erikseen nimeämä henkilö voi edustaa sopimuspalokuntia pelastuslaitoksen johtaja- ja työryhmissä.

2.3 Sopijapuolten tiedotus- ja raportointivastuu

Sopijaosapuolet tiedottavat kaikista niistä asioista toiselle osapuolelle, joilla on vaikutusta pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien väliseen yhteistyöhön sekä yhteistoimintasopimuksen ja palokuntasopimuksen täyttämiseen. Pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien väliseen toimintaan vaikuttavat uudet ohjeet tuodaan käsiteltäväksi sopimuspalokuntien neuvottelukuntaan.

2.4 Vuosineuvottelu

Pelastuslaitos järjestää vuosittain ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana palokuntakohtaisen kehittämis- ja arviointikeskustelun (vuosineuvottelu), jossa käsitellään vähintään seuraavat asiat:

- Hälytysosaston henkilöluettelon ajantasaisuuden sekä henkilöstön kelpoisuuksien tarkastaminen
- Arvio edellisen vuoden toiminnan toteutumisesta
- Keskustelu sopimuspalokunnan tavoitteista sekä toiminnasta ja pelastuslaitoksen odotuksista
- Sopimuspalokunnan koulutussuunnitelman
- Pistetaulukon päivittäminen sekä tulevan vuoden sopimuskorvauksen määrittäminen
- Palokuntasopimuksen toteutuminen ja ajantasaisuus molempien sopijapuolten osalta

Sopimuspalokunnan tulee toimittaa ajantasainen hälytysosaston henkilöluettelo sekä muut pistetaulukon mukaiset tiedot pelastuslaitokselle vähintään viikkoa ennen vuosineuvottelua.

Mikäli sopimuspalokunta ei toimita tarvittavia tietoja tai ei osallistu vuosineuvotteluun, sopimuskorvaus pidätetään kuluvan vuoden kolmannesta maksuerästä alkaen, kunnes vuosineuvottelut on käyty.

Mikäli vuosineuvottelut jäävät hoitamatta pelastuslaitoksen takia, maksetaan mahdolliset nousseet korvaukset takautuvasti palokunnille.

3 SOPIMUSPALOKUNNAN TEHTÄVÄT

Sopimuspalokunta osallistuu pelastustoimesta annetun lainsäädännön mukaisten pelastustoimintaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen tämän sopimuksen sekä palokuntakohtaisen pistetaulukon mukaisilla ehdoilla. Sopimuspalokuntien erikoistumisesta sovitaan tämän palokuntasopimuksen palokuntakohtaisessa pistetaulukossa.

Sopimuspalokunta osallistuu pelastustoimesta annetun lainsäädännön mukaiseen onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvään turvallisuusviestintätoimintaan pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisy suunnitelman mukaisesti.

Sopimuspalokunnat ovat osa pelastustoimen väestönsuojeluorganisaatiota. Pelastusmuodostelmat pyritään muodostamaan ensisijaisesti sopimuspalokuntakohtaisesti. Pelastusmuodostelmien muodostumisesta ja muusta väestönsuojelutoiminnasta ohjeistetaan tarkemmin pelastuslaitoksen valmiussuunnitelmassa. Pelastuslaitos huolehtii poikkeusolojen varautumiseen sekä väestönsuojeluun liittyvästä koulutuksesta ja varustaa sopimuspalokunnat tarvittavalla lisäkalustolla ja -varusteilla.

Pelastuslaitos varaa sopimuspalokuntien henkilöstöä pelastuslaitoksen käyttöön liikekannallepanon varalta. Varaukseen (VAP) tulee olla varattavan henkilön suostumus. VAP-varaukset tarkistetaan ja päivitetään määritetyin aikavälein pelastuslaitoksen toimesta.

Sopimuspalokunnan osallistumisesta ensivastetoimintaan on sovittava erikseen pelastuslaitoksen kanssa.

4 SOPIMUSPALOKUNNAN VALMIUS

4.1 Hälytysosasto

Pelastustoimintaan osallistuva sopimuspalokunta muodostaa jäsenistään hälytysosaston. Palokuntien hälytysosastoja käytetään tämän sopimuksen perusteella pelastustoimen tehtäviin.

Sopimuspalokuntia voidaan hälyttää päivystykseen paloasemalle tai muuhun erikseen sovittavaan paikkaan pelastustoiminnan niin vaatiessa. Päivystyskäytänteistä voidaan sopia tarkemmin pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien yhteisesti hyväksytyssä ohjeessa.

4.2 Palokuntatyyppi

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella sopimuspalokunnat on jaettu kolmeen eri tyyppiin:

Tukipalokunta

Tukipalokunnalla tarkoitetaan sopimuspalokuntaa silloin, kun sopimuspalokunnan palokuntasopimuksen mukaisen pelastusyksikön vahvuus on vähintään 1+3 ja hälytysosaston minimivahvuus on 18 kelpoisuusehdot täyttävää henkilöä, joista vähintään kolme on

kelpoisuusehdot täyttävää ryhmänjohtajaa. Lisäksi tukipalokunnan valmiusaste tulee olla joko I tai II.

Reservipalokunta

Reservipalokunnalla tarkoitetaan sopimuspalokuntaa, kun sopimuspalokunnan pelastusyksikön vahvuus on vähintään 3 henkilöä ja jonka hälytysosaston minimivahvuus on vähintään 12 kelpoisuusehdot täyttävää henkilöä, mutta joka ei täytä muita reservipalokunnan vaatimuksia. Lisäksi reservipalokunnan valmiusaste tulee olla joko I, II tai III.

Muu palokunta

Jos sopimuspalokunta ei täytä tuki- eikä reservipalokunnan vaatimuksia on kyseessä muu palokunta.

Savusukeltava palokunta

Lisäksi sopimuspalokunta on savusukeltava palokunta, jos sillä on vähintään kuusi savusukelluskelpoisuuden täyttävää savusukeltajaa.

4.3 Valmiusaste

Sopimuspalokunnan valmiusaste määritellään erikseen sekä arkipäivien kello 06.00–18.00 väliselle ajalle että muulle ajalle pelastusyksikön lähtövalmiuden mukaan seuraavasti:

I valmiusasteen sopimuspalokunta on se, jonka lähtöaika on enintään 10 minuuttia sopimuspalokunnalle annetusta hälytysilmoituksesta.

II valmiusasteen sopimuspalokunta on se, jonka lähtöaika on enintään 20 minuuttia sopimuspalokunnalle annetusta hälytysilmoituksesta.

III valmiusasteen sopimuspalokunta on se, jonka lähtöaika on enintään 30 minuuttia sopimuspalokunnalle annetusta hälytysilmoituksesta.

Muut ovat **IV valmiusasteen** sopimuspalokuntia.

Mikäli sopimuspalokunta ei tilapäisesti jostakin syystä pysty täyttämään lähtövalmiutta alueellaan, on poikkeamisesta sovittava pelastuslaitoksen kanssa. Päivittäiseen valmiuteen liittyvät ilmoituskäytännöt sovitaan erillisessä ohjeessa.

5 PELASTUSTOIMINTA

5.1 Hälyttäminen ja hälytysohje

Pelastuslaitos huolehtii riittävien sopimuspalokunnan hälyttämiseen tarvittavien viranomaismradioverkon tai vastaavien yhteyksien ylläpidosta ja käyttökustannuksista. Yleisten puhelin- ja matkapuhelinverkkojen kautta tapahtuvien hälytysten vastaanottamisen aiheuttamista kustannuksista vastaa sopimuspalokunta.

Pelastuslaitos määrittelee hälytysohjeella nopeimmat ja tarkoituksenmukaisimmat hälyttävät yksiköt. Sopimuspalokuntien toimintaan liittyvä hälytysohje sekä siihen tehtävät oleelliset muutokset käsitellään yhteistyössä sopimuspalokuntien neuvottelukunnan kanssa.

5.2 Viestivälineet

Pelastuslaitos huolehtii sopimuspalokunnan tarvitsemien viestivälineiden ja johtamisjärjestelmien hankinnasta, ylläpidosta ja käyttökustannuksista sekä tarvittavista luvista ja yhteyksien järjestämisestä voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Pelastustoimintaan osallistuvat yksiköt varustetaan tarpeellisin Virve-päätelaittein ja kenttäjohtojärjestelmin. Viestivälineiden määrä tulee olla riittävä voimassa olevan viestiohjeen sekä työturvallisen toiminnan näkökulmista.

Pelastuslaitos huolehtii viestintä- ja hälytyspalvelun (SECAPP tai vastaava) kustannuksista.

6 HENKILÖSTÖ

6.1 Koulutus

Sopimuspalokunta huolehtii sopimuspalokuntalaisten riittävästä perehdyttämisestä ennen peruskoulutukseen hakeutumista.

Pelastuslaitos huolehtii sopimushenkilöstön opetussuunnitelman mukaisten kurssien järjestämisestä ja niistä aiheutuvista kustannuksista vuosittain laadittavan peruskoulutussuunnitelman mukaisesti.

Sopimuspalokunta huolehtii suunnitelmallisen koulutuksen järjestämisestä sopimuspalokunnassa koulutussuunnitelman mukaisesti.

Pelastuslaitos laatii osaltaan sopimuspalokuntien koulutuksen vuosisuunnitelman, joka sisältää vähintään neljä vuosittaista harjoitusta. Lisäksi pelastuslaitos vastaa savusukeltavien sopimuspalokuntalaisten vuotuisista lämpimistä savusukellus- ja putoamisvaarallisella alueella työskentelyn soveltavista harjoituksista.

Sopimuspalokuntien päällystön ja alipäällystön koulutuksesta pelastuslaitos vastaa koulutuksen aiheuttamista kurssimaksuista ja sopimuspalokunnat vastaavat koulutuksen mahdollisesti aiheuttamista muista kustannuksista. Pelastuslaitos voi tapauskohtaisesti tukea sopimuspalokuntien jäsenten kursseille osallistumisesta aiheutuvissa kustannuksissa.

6.2 Kelpoisuudet

Pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön kelpoisuus määräytyy voimassa olevan lainsäädännön, sisäministeriön sekä pelastuslaitoksen ohjeistusten perusteella. Sopimuspalokunta vastaa, että pelastustoimintaan osallistuvan henkilöstön koulutusvaatimukset täyttyvät.

Sopimuspalokunta vastaa palokuntalaisten riittävästä osaamisesta sekä palokunnan jäsenen nimeämisestä tehtävään.

6.3 Terveystarkastukset ja fyysisen toimintakyvyn arviointi

Pelastuslaitos huolehtii pelastustoimintaan osallistuvien sopimuspalokuntalaisten määräaikaista terveystarkastuksista ja fyysisen toimintakyvyn arvioinnista. Käytännön järjestelyt määräytyvät erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Määräaikaista terveystarkastuksista sekä toimintakyvyn arvioinnista aiheutuneet henkilötunnit kirjataan palokunnan harjoitustunteihin.

6.4 Palkanlaskenta ja maksatus

Jos sopimuspalokunta maksaa korvauksia tämän sopimuksen mukaisesta toiminnasta, vastaa sopimuspalokunta mahdollisesta palkkalaskennasta ja -maksatuksesta sekä lainmukaisista työnantajavelvollisuuksista ja näihin liittyvistä kustannuksista.

6.5 Nuoret henkilöt

Nuoret työntekijät voivat osallistua pelastustoimintaan voimassa olevien lakien ja ohjeistusten mukaisesti.

Nuorilla työntekijöillä tarkoitetaan niitä 16–17-vuotiaita henkilöitä, jotka osallistuvat sopimuspalokuntatoimintaan. Soveltamisen alla olevat työt ovat pelastustoiminta, pelastustoiminnan harjoittelu ja pelastustoimintaan välittömästi liittyvät huoltotoimenpiteet. Muu sopimuspalokunnissa tapahtuva toiminta voidaan rinnastaa tavanomaiseen harrastustoimintaan.

7 TIETOTURVA JA VAITIOLOVELVOLLISUUS

Tietoturvaan ja vaitiolovelvollisuuteen liittyvistä asioista voidaan tarvittaessa antaa erillisiä tarkempia ohjeita.

7.1 Salassapitositoumus

Sopimuspalokunta huolehtii hälytysosaston sekä tarvittaessa muilta jäseniltä salassapitositoumukset. Salassapitositoumukset voidaan tarkastaa vuosittain vuosineuvottelun yhteydessä tai erikseen pyydettyäessä. Pelastuslaitos toimittaa palokunnalle salassapitositoumuspohjan.

7.2 Turvallisuusselvitys

Pelastuslaitoksella on oikeus hakea turvallisuusselvitys sopimuspalokunnan pelastustoimintaan osallistuvista jäsenistä sekä tarvittaessa muista jäsenistä. Sopimuspalokunnan jäsenen tulee toimittaa tarvittavat tiedot pelastuslaitokselle turvallisuusselvitystä varten sekä antaa henkilökohtainen suostumus turvallisuusselvityksen tekemiseen.

Pelastuslaitos voi kieltää sopimuspalokunnan jäsenen osallistumisen pelastustoimintaan sekä pääsyn pelastustoimen tietoihin, mikäli jäsen ei toimita tarvittavia tietoja turvallisuusselvitykseen liittyen, ei anna suostumusta turvallisuusselvityksen tekemiseen tai/ja suoritetusta turvallisuusselvityksestä ilmenee asioita, jotka estävät osallistumisen pelastustoimintaan tai pääsyyn pelastustoimen tietoihin.

Pelastuslaitos huolehtii turvallisuusselvityksistä aiheutuvista kustannuksista sekä turvallisuusselvitysten voimassaolon seurannasta ja kirjanpidosta.

Sopimuspalokunnan on ilmoitettava pelastuslaitokselle, mikäli turvallisuusselvitetty henkilö ei enää toimi palokunnassa tehtävässä, joka edellyttää turvallisuusselvitystä.

7.3 Tietoturvatentti

Sopimuspalokunnan pelastustoimintaan osallistuvat jäsenet sekä tarvittaessa muut jäsenet suorittavat pelastuslaitoksen osoittaman tietoturvatentin määrävälein. Pelastuslaitos vastaa tietoturvatentin käytännön toteuttamisesta.

7.4 Henkilötietojen käsittelyjen ehdot

Sopimuspalokunta rekisteröitynä yhdistyksenä huolehtii, että sillä on EU:n tietosuojaa – asetuksen (GDPR) mukainen tietosuojan toimintajärjestelmä käytössä. Sopimuspalokunta on rekisterinpitäjä ja luovuttaa ainoastaan tässä sopimuksessa sovitut tiedot jäsenistä pelastuslaitokselle.

Luovutetaan vuosittain palokuntasopimuksen voimassaoloaikana hälytysosaston jäsenistä seuraavat tiedot pelastuslaitokselle:

- nimi
- syntymävuosi
- osoite
- puhelinnumero
- sähköpostiosoite
- siviiliammatti väestösuojelutehtäviä varten
- ajokorttiluokka
- tehtävä sopimuspalokunnassa
- sopimuspalokuntien yhteyshenkilöiden yhteystiedot
- koulutustiedot
- pätevyystiedot (pelastustoiminta ja savusukelluskelpoisuus)
- VAP-varaushakemuksessa tarvittavat tiedot
- hälytysosaston jäsenien harjoituskerrat ja -tunnit
- hälytysosaston jäsenien pelastus- sekä ensivastetehtäville osallistumiskerrat ja -tunnit

Pelastuslaitos saa tämän sopimuksen pohjalta käsitellä sopimuspalokunnan hälytysosaston jäsenten edellä mainittuja tietoja pelastuslaitoksen toiminnassa EU:n tietosuojaa – asetuksen (GDPR) mukaisesti. Pelastuslaitos saa käyttää tietoja tämän palokuntasopimuksen voimassaoloaikana seuraavasti:

- sopimuspalokuntien yhteyshenkilörekisterin ylläpitoon
- hälytysrekisterin ylläpitoon

- avainrekisterin ylläpitoon pelastuslaitoksen käytössä olevalla paloasemalla
- kulunvalvontaan pelastuslaitoksen käytössä olevalla paloasemalla
- koulutus – ja pätevyysrekisterien ylläpitoon
- toimintakykytestien toteuttamiseen ja rekisterien ylläpitoon
- tapaturmatutkintaan
- VAP-varaushakemukseen
- vuosineuvotteluihin ja sopimuspalokunnan suorituskyvyn arviointiin
- tietoja voidaan luovuttaa toiselle viranomaiselle toisen viranomaisen pyytäessä

Pelastuslaitos on nimetty rekisterinpitäjä, joka huolehtii sopimuspalokuntien luovuttamien tietojen käsittelystä.

Kaikista muista henkilötietoja koskevista käytöistä on sovittava sopimuspalokunnan kanssa.

8 SOPIMUSPALOKUNNAN TYÖTURVALLISUUS JA TYÖSUOJELU

Pelastuslaitos on vastuussa työturvallisuudesta, kun sopimuspalokunnan jäsen osallistuu pelastus- tai ensivastetoimintaan tai pelastuslaitoksen järjestämiin harjoituksiin.

Sopimuspalokunta on vastuussa työturvallisuudesta sopimuspalokunnan hälytysosastoon tai ensivasteryhmään kuuluvan jäsenen osallistuessa sopimuspalokunnan muuhun toimintaan.

Pelastuslaitoksen ja sopimuspalokunnan, on työn ja toiminnan luonne huomioon ottaen riittävän järjestelmällisesti selvitettävä ja tunnistettava työstä, työajoista, työtilasta, muusta työympäristöstä ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät sekä, jos niitä ei voida poistaa, arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle. Työn vaarojen selvittäminen ja riskienarviointi toteutetaan pelastuslaitoksen määrittelemällä tavalla yhteistyössä pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien kanssa.

Pelastuslaitos huolehtii sopimuspalokunnan puolesta työnantajalle (sopimuspalokunta) kuuluvien työturvallisuuslainsäädännön mukaisten velvoitteiden käytännön hoitamisesta (esimerkiksi työsuojelun toimintaohjelma) pois lukien mitä suojavarusteiden hankkimisesta on sovittu muualla tässä sopimuksessa.

Hyvinvointialueen pelastuslaitos on työturvallisuuslain mukainen yhteinen työpaikka, jossa pääasiallista määräysvaltaa käyttää hyvinvointialue.

Pelastuslaitos ilmoittaa sopimuspalokunnille henkilön, joka vastaa yhteistyöstä sopimuspalokuntien työturvallisuusasioissa.

Sopimuspalokunta ilmoittaa työsuojeluparin, jonka tehtävänä on huolehtia palokunnan työturvallisuustoiminnasta pelastuslaitoksen työsuojeluohjelman mukaisesti.

9 SOPIMUSPALOKUNNAN VAKUUTUSTURVA

9.1 Vastuuvakuutus

Pelastuslaitos huolehtii pelastustoiminnan tehtäviin, pelastuslaitoksen järjestämien harjoitusten sekä muiden pelastuslaitoksen määrittämien tehtävien hoitamiseen (esimerkiksi turvallisuusviestinnän ja eläinten kuljettamisen) osallistuvan henkilöstön vastuuvakuutusturvasta.

Sopimuspalokunta huolehtii muun toimintansa vastuuvakuutusturvasta.

9.2 Henkilöstön vakuuttaminen

Sopimuspalokunnan jäsen, joka ei ole pelastustoimen tehtäviä suorittaessaan työsuhteessa pelastuslaitoksen tai sopimuspalokunnan kanssa, on pelastustoimintaan tai väestönsuojeluun osallistuessaan pelastustoimesta annetun lainsäädännön mukaisesti tapaturmavakuutusta vastaavan tapaturmakorvaussuojan piirissä. Korvaus suoritetaan valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin työtapaturmasta tai ammattitaudista on säädetty. Vakuutusturva kattaa pelastustoiminnan sekä pelastustoimintaan liittyvät harjoitukset sekä palokuntasopimuksen mukaisiin tehtäviin liittyvää kiinteistön ja kaluston hoitoa sekä ensivastetoimintaa.

Pelastuslaitos vastaa turvallisuusviestintätehtävien yms. pelastuslaitoksen osoittamien tehtävien osalta sopimuspalokunnan jäsenten vakuuttamisesta.

Sopimuspalokuntaan työsuhteessa olevan henkilöstönsä tapaturmavakuutuksesta huolehtii sopimuspalokunta.

Sopimuspalokunta huolehtii sopimuspalokunnan muuhun kuin pelastustoimintaan osallistuvien henkilöiden vakuuttamisesta.

9.3 Ajoneuvojen vakuuttaminen

Pelastuslaitos vastaa omistamiensa ajoneuvojen vakuutuksista. Sopimuspalokunnan omistamien ajoneuvojen vakuutuksista vastaa sopimuspalokunta, jos asiasta ei ole muuta erikseen sovittu.

9.4 Kiinteistöjen ja irtaimiston vakuuttaminen

Kiinteistön omistaja huolehtii kiinteistön vakuuttamisesta.

Pelastuslaitos/hyvinvointialue vastaa paloasemakiinteistöjen irtaimiston vakuuttamisesta pois lukien tehdaspalokuntien paloasemien osalta.

10 KALUSTO

10.1 Hankinta

Pelastuslaitos hankkii sopimuspalokunnan käyttöön palokuntasopimuksen mukaisten tehtävien hoitamista varten tarvittavan kaluston, joka määräytyy palokuntatyypin, alueellisen

tarpeen ja sopimuspalokunnan erikoistumisen mukaan. Pelastuslaitos luovuttaa kaluston korvauksetta sopimuspalokunnan käyttöön.

Sopimuspalokuntaa koskevan kaluston uudistamista ja kehittämistä tehdään yhteistyössä sopimuspalokuntien neuvottelukunnan ja hankinnoista vastaavien pelastuslaitoksen viranhaltijoiden kanssa. Sopimuspalokuntia kohdellaan kaluston hankinnan osalta tasapuolisesti palokuntatyypin huomioiden ja päätöksen ajoneuvokaluston sijoituksesta sopimuspalokuntien käyttöön pelastuslaitos tekee sopimuspalokuntien neuvottelukuntaa kuultuaan.

10.2 Korjaus ja huolto

Pelastuslaitos huolehtii pelastustoimen tehtävien hoitamiseen luovutetun kaluston korjauksista ja määräaikaishuolloista. Lisäksi pelastuslaitos huolehtii sopimuspalokuntien omistamien raskaiden pelastusajoneuvojen sekä pelastuslaitoksen määrittämien tukiyksiköiden huolloista ja korjauksista. Sopimuspalokuntien omistamat ajoneuvot, joiden korjauksista ja huolloista pelastuslaitos vastaa on listattu erikseen.

Sopimuspalokunta huolehtii normaaleista toimintaan liittyvistä kaluston käytönjälkeisistä huolto- ja kunnostustehtävistä pois lukien sammutinhuolto, letkuhuolto ja paineilmasäiliöiden täyttäminen. Kuluvan pienikaluston uusimisesta vastaa sopimuspalokunta. Sopimuspalokunta huolehtii kaluston toimittamisesta tarpeellisiin huoltoihin, korjauksiin ja katsauksiin.

Sopimuspalokunnan käytössä olevalle, pelastuslaitoksen omistamalle kalustolle saa tehdä merkittäviä muutoksia vain pelastuslaitoksen luvalla.

Sopimuspalokunta huolehtii omistamansa muun kuin palokuntasopimuksen mukaisen kaluston käytöstä, huollosta ja korjauksesta, ellei muuta ole sovittu.

Pelastustoiminnassa tai siihen liittyvässä harjoittelussa tapaturmaisesti rikkoutuneen kaluston uusimisesta päätetään tapauskohtaisesti.

10.3 Käyttö

Sopimuspalokunnan käyttöön luovutettua pelastuslaitoksen omistamaa tai itse omistamaansa palokuntasopimuksen mukaista kalustoa saa käyttää sopimuspalokunnan tukin ja nuorisotoimintaan, koulutukseen, kilpailu- ja järjestötoimintaan sekä sopimuspalokunnan varainhankintaan, edellyttäen ettei kaluston käyttäminen edellä mainittuun tarkoitukseen vaaranna sopimuksen mukaista valmiutta. Sopimuspalokunta on velvollinen täyttämään ajopäiväkirjan ajoneuvojen käytöstä.

Hälytysvalmiuteen vaikuttavasta kaluston viemisestä pelastustoimen alueen ulkopuolelle on sovittava pelastuslaitoksen kanssa.

Sopimuspalokunnan käytössä olevaa palokuntasopimuksen mukaista kalustoa saa käyttää ainoastaan sopimuspalokuntaan kuuluva kyseisen kaluston käyttöön koulutettu henkilö tai koulutetun henkilön valvonnassa.

Pelastuslaitos maksaa sopimuspalokuntien pelastustoimintaan käyttämien ajoneuvojen käyttökustannukset. Sopimuspalokuntien omistamat ajoneuvot, joiden käyttökustannuksista pelastuslaitos vastaa on listattu erikseen.

11 HÄLYTYSOSASTON JÄSENTEN HENKILÖKOHTAISET SUOJAVARUSTEET

Sopimuspalokunta hankkii tarvitsemansa henkilökohtaiset paloasut (ml. kypärät, käsineet, jalkineet yms.). Muiden henkilökohtaisten suojavarusteiden ja – välineiden hankinta-, huolto- sekä tarkastusvastuista sovitaan erillisellä ohjeella. Sopimuspalokunnalla on oikeus ostaa kalustoa, tarvikkeita ja palveluja pelastuslaitoksen neuvotteleman sopimuksen mukaisesti.

Henkilökohtaisten suojavarusteiden ja -välineiden tarkastamisesta ja käyttökunnon valvonnasta sekä käytön jälkeisestä huollosta vastaa sopimuspalokunta niiltä osin kuin se on mahdollista ilman erityiskoulutusta tai -pätevyyttä. Suojavarusteiden ja -välineiden käytön jälkeisessä huollossa voidaan hyödyntää pelastuslaitoksen olemassa olevia laitteita (esimerkiksi pesukoneet).

Erytyiskoulutusta tai -pätevyyttä vaativien henkilökohtaisten suojavarusteiden ja -välineiden tarkastamisesta ja käyttökunnon valvonnasta vastaa pelastuslaitos samoin kuin kyseisten henkilökohtaisten suojavarusteiden ja -välineiden korjauksesta ja huollosta.

Henkilökohtaisten suojavarusteiden ja -välineiden vaatimuksista, vauriokorjauksesta ja mahdollisista muista asioista on mahdollista antaa tarkempia ohjeita työturvallisuuden ja pelastustoiminnan johtamisen varmistamiseksi pelastuslaitoksen ohjeella.

12 SOPIMUSPALOKUNNAN TOIMITILAT

Sopimuspalokunnan käyttöön tulee pelastuslaitoksen kustannuksella osoittaa toimintaan soveltuvat tilat. Sopimuspalokunnan ei tarvitse maksaa erillistä korvausta käytössään olevista toimitiloista. Sopimuspalokunnat toimivat kolmessa erilaisissa tiloissa:

- Sopimuspalokunta toimii itse omistamassaan rakennuksessa
- Sopimuspalokunta toimii pelastuslaitoksen kanssa samassa kiinteistössä tai rakennuksessa
- Sopimuspalokunta toimii vuokratilassa

Sopimuspalokunnan toimiessa pelastuslaitoksen kanssa samassa kiinteistössä tai rakennuksessa, käyttöön liittyvistä yksityiskohdista sopivat pelastuslaitos ja sopimuspalokunta.

Mikäli pelastuslaitos asettaa paloasemalle-vaatimuksia, vastaa kyseisistä vaatimuksista aiheutuvista kustannuksista pelastuslaitos.

Paloasemaa koskeviin neuvotteluihin otetaan mukaan tiloissa toimiva sopimuspalokunta.

Pelastuslaitos maksaa sopimuspalokunnalle, jotka toimivat muussa kuin omistamassaan tai pelastuslaitoksen kanssa samoissa tiloissa 60 palokuntapistettä irtaimistokorvausta vuosittain. Korvaus on tarkoitettu kuluvan kiinteistöirtaimiston hankintaan, huoltoihin ja korjauksiin sekä uusimiseen.

12.1 Sopimuspalokunnan omistama-rakennus

Pelastuslaitos maksaa sopimuspalokunnan omistaman paloasemarakennuksen palokuntakäyttöön varatuista tiloista kiinteistökorvausta edellisvuoden toteutuneiden kulujen perusteella. Korvausta maksetaan seuraavista tiloista:

- Kalustohalli ja varastotilat
- Toimistotilat
- Kohtuulliset koulutus-/kokoustilat (30 neliöön asti)
- Sosiaalitilat
- Tekniset tilat
- Valmiustilat

Pelastuslaitos ei maksa kiinteistökorvausta seuraavista tiloista:

- Ylisuuret koulutus-/kokoustilat (yli 30 neliötä)
- Yleisesti ulosvuokrattavat tai niihin liittyvät tilat kuten:
 - Juhlasalit
 - Asunnot
- Muut tilat, jotka eivät suoraan liity pelastustoimintaan

Esimerkiksi, jos rakennuksessa on 500 neliötä, joista 200 neliötä on muita kuin pelastustoimintaan käytettäviä tiloja, määräytyy kiinteistökorvaus seuraavasti: $300 \text{ m}^2/500 \text{ m}^2 \times$ kiinteistöstä aiheutuneet kulut. Jos sopimuspalokunta kykenee erottelemaan pelastustoimintaan käytettävien tilojen kustannukset, maksetaan nämä ilman prosenttiosuuksia (esimerkiksi vuokra-asunnon oma sähkömittari).

Sopimuspalokunta toimittaa pelastuslaitokselle laskelman pelastustoimintaan käytettävien tilojen koosta sekä rakennusten pohjakuvat. Pelastuslaitos tekee arvion korvattavista tiloista.

Korvattavia kuluja ovat seuraavat:

- Lämmitys
- Sähkö
- Tietoliikenne
- Vesi ja jätevesi
- Jätehuolto
- Kiinteistövakuutus
- Kiinteistöverot
- Tontin vuokra
- Lumityöt ja liukkauden torjunta
- Tienhoitomaksut

Pelastuslaitos ei korvaa paloasemien siivoamista. Muista kuin yllä mainittujen kulujen korvaamisesta tulee sopia erikseen pelastuslaitoksen kanssa.

Lisäksi maksetaan kiinteistön korjaukseen, ylläpitoon ja irtaimistokuluihin 2500 euroa ja lisäksi 3 euroa per pelastustoimintaan käytettävä neliö. Esimerkiksi 100 neliön paloasemalla korvaus olisi 2500 euroa + 300 euroa eli 2800 euroa vuodessa. Korjaukseen, ylläpitoon ja irtaimistokuluihin varatun rahan käyttö tulee kirjata ylös ja pyydettäessä selvitys rahan käytöstä tulee toimittaa pelastuslaitokselle tarkastettavaksi. Vuoden aikana käyttämättä jäänyt korjaus-, ylläpito- ja irtaimistoraha tulee korvamerkitä tuleville vuosille tähän

samaiseen käyttöön. Ylijäänyt rahasumma tulee olla merkitty kirjanpitoon ja lisäksi sopimuspalokunnalla tulee olla suunnitelma mihin korjaus- ja ylläpitorahaa säästetään.

Sopimuspalokunnat toimittavat tiedot edellisvuoden toteutuneista kuluista tammikuun loppuun mennessä. Kuluvan vuoden kiinteistökorvaus määritellään näiden toteutuneiden kulujen perusteella. Toteutuneet kulut tulee toimittaa eriteltyinä pelastuslaitoksen ohjeen mukaisesti luokkiin. Pyydettyäessä sopimuspalokunnan tulee toimittaa kuitit pelastuslaitokselle.

12.2 Yksityisen tai kunnan omistama kiinteistö

Pelastuslaitos korvaa sopimuspalokunnalle täysimääräisesti sen vuokramenon, jonka sopimuspalokunta joutuu maksamaan toiminnan vaatimista tiloista kiinteistön omistajalle.

Uusia tiloja vuokrattaessa sopimus tehdään yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

13 SOPIMUSKORVAUKSET

13.1 Sopimuksen allekirjoitushetken palokuntapisteen arvo

Vuoden 2026 palokuntapisteen arvo on 8,00 €.

Pelastuslaitos ja sopimuspalokuntien neuvottelukunta voivat sopia palokuntapisteen arvon korottamisesta.

13.2 Korvausten kattavuus

Sopimuspalokunnalle maksettavat sopimuskorvaukset on tarkoitettu kattamaan kaikki ne kustannukset, jotka sopimuspalokunnalle aiheutuvat tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisesta ja valmiuden ylläpitämisestä.

13.3 Sopimuskorvausten muodostuminen ja maksaminen

Sopimuskorvaus maksetaan neljännesvuosittain tai muutoin sopimuspalokunnan kanssa sovitusti. Sopimuskorvaus muodostuu edellisen vuoden vuosineuvottelussa määritellyn sopimuspalokunnan suorituskyvyn mukaisesti. Suorituskyky määritellään sopimuksen liitteenä olevassa vakiomuotoisessa pistetaulukossa.

Sopimuskorvaus muotoutuu kahden edellisvuoden pistetaulukon kokonaispistemäärien keskiarvosta kerrottuna palokuntapisteen arvolla.

Sopimuksen ensimmäisenä voimassaolovuotena sopimuskorvaus muodostuu pistetaulukon kokonaispistemäärästä kerrottuna palokuntapisteen arvolla.

Sopimuspalokunnilla on mahdollisuus saada erillisestä hakemuksesta harkinnanvaraista lisäkorvausta kalusto- ja kiinteistöinvestointeihin tai muuta tukea palokuntatoimintaan.

Pelastuslaitos ja sopimuspalokuntien neuvottelukunta voivat sopia pistetaulukon pistearvojen korottamisesta sekä korvauserusteiden lisäämisestä.

13.4 Palokuntapisteen arvon tarkistaminen

Palokuntasopimuksen liitteen palokuntapisteen arvon tarkistus seuraa HV TES liite 7:n sisältyvien palkantarkistusten tasoa (ns. indeksikorotus). Korotus neuvotellaan työehtosopimuksen sopimuskaudeksi pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien neuvottelukunnan kesken. Indeksikorotuksessa huomioidaan yleiskorotus, järjestelyerät sekä mahdolliset kertaerät. Mikäli työehtosopimuksen osalta ollaan sopimuksettomassa tilassa, neuvotellaan indeksikorotus pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien neuvottelukunnan kesken.

Mikäli hyvinvointialueen taloudellinen tilanne sitä edellyttää, tulee korvausten tarkistus neuvotella sopimuspalokuntien neuvottelukunnan kanssa erikseen vuodeksi kerrallaan. Mikäli hyvinvointialueen taloustilanteen takia indeksikorotus on jäänyt suorittamatta, tehdään tekemättä jäänyt korotus myöhempinä vuosina, taloustilanteen niin salliessa.

Tulevan vuoden palokuntapisteen arvon tarkistus tehdään edellisen vuoden loppuun mennessä. Palokuntapisteen muutos tulee voimaan ensimmäisen korvauserän maksun yhteydessä.

13.5 Korvausten siirtymäaika

Sopimuspalokunnan ennen vuotta 2025 allekirjoittamassa palokuntasopimuksessa sovittu sopimuskorvaus ei laske vuodeksi 2026, vaikka palokunnan suorituskyvyn mukaan lasku olisi perusteltu.

13.6 Ansiomenetyksen korvaaminen ja kulukorvaukset

Pelastuslaitos voi harkintansa mukaan korvata sopimuspalokuntien jäsenelle ansionmenetyksen hänen päätoimestaan hänen osallistuessa virka-aikana tapahtuviin pelastuslaitoksen järjestämien johto- ja työryhmien kokouksiin sopimuspalokuntien valittuna edustajana. Lisäksi korvaus voidaan maksaa muista erikseen sovittavista tehtävistä.

Pelastuslaitos voi harkintansa mukaan korvata matkakustannukset edellä mainittuihin tilaisuuksiin voimassa olevan matkustussäännön mukaisesti, jos matkaan ei voida käyttää sopimuspalokunnan tai pelastuslaitoksen autoa.

14 SOPIMUKSEN VALVONTA JA ERIKSIIN

Hyvinvointialueen pelastuslautakunta ja pelastusjohtaja valvovat tämän sopimuksen noudattamista. Sopimuspalokuntien osalta sopimuksen noudattamista valvoo sopimuspalokuntien neuvottelukunta ja sopimuspalokunnan hallitus tai johtokunta.

Sopimuspalokunta toimittaa edellisen vuoden vuosikertomuksen ja tilipäätöksen pelastuslaitokselle kesäkuun loppuun mennessä.

Sopimuspalokunnan edellytykset toimia tämän sopimuksen mukaisesti arvioidaan säännöllisesti vuosittain vuosineuvottelussa. Tulevan vuoden sopimuskorvaus määräytyy edellisvuoden toiminnan mukaisesti.

Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet sopijaosapuolet selvittävät ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin. Mikäli neuvottelut eivät johda ratkaisuun, sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

15 SOPIMUKSEN PÄIVITTÄMINEN, HYVÄKSYMINEN, IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN

15.1 Sopimuksen päivittäminen ja sopimuspäivityksen hyväksyminen

Sopimuspalokuntien edustajana sopimuspalokuntien neuvottelukunta tarkastaa yhteistointasopimuksen ajantasaisuuden yhdessä pelastuslaitoksen kanssa säännöllisesti. Mikäli tarkastuksessa nousee esille sellaisia muutostarpeita, jotka vaativat sopimuksen päivittämistä, tehdään esitys sopimuspäivityksestä yhteistyössä sopimuspalokuntien neuvottelukunnan ja pelastuslaitoksen kanssa.

Sopimuspalokuntien neuvottelukunnalla on oikeus allekirjoittaa kaikkien sopimuspalokuntien puolesta päivitetty sopimus valtakirjat saatuaan. Sopimusmuutos voidaan tehdä, jos vähintään 3/4 pelastuslaitoksen sopimuspalokunnista on hyväksynyt sopimusmuutoksen.

Lainsäädäntömuutoksista johtuvat sopimuspäivitykset voidaan tehdä ja hyväksyä pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien neuvottelukunnan yhteistyössä.

15.2 Sopimuksen irtisanominen tai purkaminen

Tämä sopimus voidaan irtisanoa päättyväksi irtisanomisajan puitteissa. Irtisanomisaika on kummallekin sopijapuolelle yksi vuosi kuitenkin niin, että sopimus voidaan irtisanoa päättyväksi vain kalenterivuoden vaihtuessa. Sopimuspalokuntien osalta tämän sopimuksen voi irtisanoa sopimuspalokuntien neuvottelukunta, jos yli 1/2 sopimuspalokunnista sitä vaatii.

Mikäli sopijapuolien toiminnassa esiintyy vakavia puutteita, joita ei kehotuksesta huolimatta ole korjattu, voidaan sopimus purkaa välittömästi.

Mikäli tämä sopimus irtisanotaan tai puretaan, sopimuspalokunta luovuttaa pelastuslaitoksen omistaman taikka sen kustantaman kaluston ja varusteet pelastuslaitokselle.

16 SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN JA VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.2026 tai, kun palokunta allekirjoittaa sopimuksen ja on sen jälkeen voimassa toistaiseksi.

Tämä sopimus korvaa 30.12.2022 voimaan tulleen aluesopimuksen sekä palokuntakohtaiset palokuntasopimukset.

Tätä sopimusta on laadittu kolme samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijaosapuolelle ja yksi tiedoksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.